

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 661/2016
19.01.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Констанца Коранић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије-Министарство правде-Управа за извршење кривичних санкција, Специјална затворска болница Београд, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Зрењанину, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4868/15 од 03. децембра 2015. године, у седници већа одржаној 19.01.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4868/15 од 03. децембра 2015. године.

Образложење

Побијаном пресудом укинута је пресуда Основног суда у Панчеву П 1968/13 од 26.11.2013. године, исправљена решењем од 22.06.2015. године, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати 200.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете од чега за претрпљене физичке болове 80.000,00 динара, а за претрпљени страх 120.000,00 динара, са каматом од момента првостепеног пресуђења па до исплате.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чл. 245. став 1, 254. и 255. ЗПП, јер није саслушао сведока ББ што је по становишту ревидента могло бити од значаја за пресуђење. Без обзира што је другостепени суд позвао на главну расправу овог сведока, суд управља парницом и није био у обавези да овог сведока саслуша ако је оценио да његово сведочење нема значаја за пресуђење и исход ове парнице.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у времену издржавања казне затвора лечен у Специјалној затворској болници у Београду од 03.04.2009. до 10.07.2009. године, ради спровођења мера обавезног лечења наркомана. У току маја те године, за време јутарње визите тужилац је затражио преглед код дежурног лекара зато што га је претукла група затвореника. Вештачењем је утврђено да код тужиоца постоји ... која може бити последица траума и Критичном приликом тужилац је претрпео болове јаког интензитета који су трајали пет до шест сати, и болове средњег интензитета у трајању од седам дана. У тренутку настајања трауме тужилац је претрпео страх јаког интензитета у трајању од неколико минута, а касније и секундарни страх јаког интензитета у трајању од седам дана и средњег интензитета у трајању до пет недеља.

Код таквог чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев јер није поверовао исказу тужиоца да је од стране групе затвореника претрпео телесну повреду.

Другостепени суд је по одржаној главној расправи утврдио да је тужилац претрпео телесну повреду у мају 2009. године у затворској болници од стране затвореника; да је критичном приликом дошло до ..; и да постоји узрочна веза између штете и штетне радње (пропушта вршења службе обезбеђења затвореника), па је држава одговорна за штету на основу члана 172. ЗОО.

У конкретном случају одговорност тужене заснива се не само на члану 172. ЗОО (опште правило) већ и на члану 35. Устава по коме држава одговара за незаконит и неправилан рад државних органа као и на члану 65. Закона о извршењу кривичних санкција ("Службени гласник РС" 85/2005), по коме свако мора поштовати достојанство осуђеног и нико не сме угрозити телесно и душевно здравље осуђеног. Достојанство и право на здрав живот су права личности – људска права које штити и члан 200. ЗОО. Затворско обезбеђење је допустило да група затвореника претуче тужиоца и нанесе му телесну повреду (повреда средњег ува), због које је он трпео физичке болове и страх јаког и средњег интензитета. Имајући у виду утврђену одговорност за штету (основ, штетна радња, штета и узрочна веза) правилно је другостепени суд имајући у виду све околности случаја (тежину повреде и интензитет и трајање физичких болова и страха) досудио правичну накнаду нематеријалне штете на основу члана 200. ЗОО (висина накнаде се у ревизији и не оспорава).

Неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да држава није одговорна за штету јер тужилац није "доказао одступања од важећих прописа од стране тужених"... да је Специјална болница предузела све мере... да "инциденти у затворима су били присутни и биће све док постоји затвора и да се то једноставно не може спречити". У конкретном

случају држава не одговара по основу кривице (намере или непажње) већ по основу објективне одговорности (узрочности). Наиме, држава је одговорна за осигурање затворских услова који не угрожавају телесни интегритет затвореника (који се ту налазе без своје воље) и за пропусте затворског особља (одговорност за другог) које није вршило контролу и надзор и спречило штету. Затвореници се не сматрају трећим лицима чијом је радњом учињена штета коју Управа казнене установе није могла предвидети и спречити, да би се ослободила одговорности на основу члана 172. ЗОО.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић